

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ในปี พ.ศ. 2527 อันเป็นปีแรกที่ประเทศไทยต้องเผชิญกับปัญหาการอพยพเข้ามาของผู้หนีภัยจากการสู้รบชาวปกากะญอเป็นจำนวนมากถึง 6,000 คน ในบริเวณชายแดนไทยด้านตรงข้ามจังหวัดตาก รัฐบาลไทยจึงได้เชิญองค์การเอกชนต่างชาติที่ปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อพยพชาวอินโดจีนในประเทศไทย ระหว่างช่วงปี พ.ศ. 2518 – 2541 ให้เข้ามาให้ความช่วยเหลือแก่ผู้หนีภัยจากการสู้รบชาวปกากะญอ โดยกำหนดให้เป็นการช่วยเหลือในระดับพื้นฐานเท่านั้น เนื่องจากคาดการณ์ว่าการให้ความช่วยเหลือดังกล่าวจะเป็นการช่วยเหลือในระยะสั้น เมื่อสิ้นสุดการสู้รบชาวปกากะญอเหล่านี้ก็จะอพยพกลับออกไป ดังนั้นกระทรวงมหาดไทยจึงกำหนดนโยบายความช่วยเหลือไว้เพียงความช่วยเหลือขั้นพื้นฐาน โดยไม่ให้มีสัญญาใดๆ ที่จะทำให้ผู้หนีภัยจากการสู้รบเข้าใจว่าสามารถอยู่ในประเทศไทยได้นานเกินความจำเป็น และได้จัดเตรียมที่หลบภัยให้แก่ผู้หนีภัยจากการสู้รบชาวปกากะญอตามหลักมนุษยธรรมเท่านั้น (นคร ศิริวิทย์, หน้า 114-115)

กระทรวงมหาดไทยได้มีนโยบายจัดให้มีการศึกษาแก่ผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่าในศูนย์อพยพตามแนวชายแดนไทย-พม่า มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 ที่มีเป้าหมายในการเพิ่มปริมาณการเตรียมความพร้อมทุกด้านของเด็กปฐมวัย (0-5 ปี) และขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน 9 ปี แก่เด็กในวัยเรียนทุกคน ซึ่งจะเป็นการสอดคล้องกับพันธกรณีที่ไทยต้องปฏิบัติในฐานะภาคีสัญญา ว่าด้วยสิทธิเด็กขององค์การสหประชาชาติฉบับ พ.ศ. 2532 และหลักสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานที่เด็กพึงจะได้รับโอกาสในการศึกษาตามหลักสูตรภาคบังคับ โดยแนวนโยบายการศึกษาจะครอบคลุมในเรื่องต่อไปนี้เป็น การอนุญาตให้มีการศึกษาในช่วงปฐมวัยซึ่งมุ่งเน้นการอบรมดูแลและพัฒนาความพร้อมของเด็กทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ บุคลิกภาพและสังคม เพื่อรับการศึกษาในขั้นต่อไป การจัดการศึกษาระดับนี้เป็นการจัดในรูปแบบของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และระดับอนุบาล นอกจากนี้ยังมีหลักสูตรการเรียนการสอนให้ต่อเนื่องในระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษา สำหรับอาคารเรียน ยังคงอนุญาตให้สร้างเป็นลักษณะอาคารเรียนชั่วคราวเท่านั้น สำหรับเรื่องรูปแบบและเนื้อหาของการเรียนการสอน ห้ามมิให้มีการสอนเรื่องที่สอดแทรกหรือเกี่ยวข้องกับการเมืองโดยเด็ดขาด

องค์การ โฆอาร์ รีฟูจี แคร่ เป็นองค์การเอกชนต่างชาติที่ทางกระทรวงมหาดไทย อนุมัติให้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือทางด้านการศึกษาและพัฒนาเด็ก วัตถุประสงค์หลักในการ ดำเนินโครงการขององค์การ คือ การจัดการศึกษาในระดับชั้นอนุบาล ระดับชั้นประถมศึกษา และ ระดับมัธยมศึกษา โดยมุ่งให้เด็กที่อยู่ในศูนย์อพยพได้มีโอกาสศึกษาเท่าเทียมกับเด็กคนอื่น ๆ ที่อยู่นอกศูนย์อพยพ เพื่อให้การเรียนการสอนของผู้หนีภัยจากการสู้รมีประสิทธิภาพมากขึ้น และให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยในด้านการเรียนการสอน ก่อนที่ผู้หนีภัยจากการสู้รมจะกลับประเทศ ของตนในอนาคต ปัจจุบันมีโรงเรียนตั้งอยู่ตามศูนย์อพยพต่างๆ ทั้งสิ้น 62 โรงเรียน และมีนักเรียน จำนวน 38,635 คน ลักษณะการดำเนินงานขององค์การจะดำเนินงานตามโครงการที่ผ่านการอนุมัติ จากกระทรวงมหาดไทย โดยการปฏิบัติงานแต่ละโครงการจะเป็นไปตามแผนงานที่ได้วางไว้ คือ การให้ความช่วยเหลือในโครงการดำเนินการแจกจ่ายอุปกรณ์การเรียนการสอน การจัดเตรียม อุปกรณ์การเรียนการสอน การพัฒนาคู่มือครูและสื่อการสอน การจัดสัมมนาพัฒนาหลักสูตร การ จัดวัสดุอุปกรณ์สำหรับอาคารเรียนและเฟอร์นิเจอร์ของห้องเรียน การส่งเสริมกิจกรรมนอก หลักสูตร การจ่ายเงินเดือนครู รวมถึงการจัดฝึกอบรมครู และการเก็บรวบรวมสถิติโรงเรียนและ นักเรียน

ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะทำการศึกษา เรื่องการวิเคราะห์ต้นทุนการจัดการศึกษา สำหรับนักเรียนชาวพม่าที่อาศัยอยู่ในศูนย์อพยพตามแนวชายแดนไทย-พม่า กรณีศึกษา องค์การ โฆ อาร์ รีฟูจี แคร่ เนื่องจากผู้ศึกษาคาดการณ์ว่า ผลการศึกษาครั้งนี้จะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อ องค์การ ในการวิเคราะห์งบประมาณค่าใช้จ่ายทั้งในอดีตและอนาคต เพื่อให้การวางแผนการใช้จ่ายเงินตามงบประมาณขององค์การ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาการวิเคราะห์ต้นทุนการจัดการศึกษาของนักเรียนชาวพม่าที่อาศัยอยู่ใน ศูนย์อพยพตามแนวชายแดนไทย-พม่า กรณีศึกษา องค์การ โฆอาร์ รีฟูจี แคร่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบต้นทุนการจัดการศึกษาของนักเรียนชาวพม่าที่อาศัยอยู่ในศูนย์ อพยพตามแนวชายแดนไทย-พม่า
2. สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำงบประมาณค่าใช้จ่ายของการ จัดการศึกษาของศูนย์อพยพในอนาคต

แผนการดำเนินงานและขอบเขตการค้นคว้าอิสระ

แผนการดำเนินงาน

1. ศึกษาหาข้อมูลจัดทำโครงการ ขั้นตอนนี้ผู้ศึกษาได้ทำการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาจัดทำโครงร่างเพื่อนำเสนอโครงร่างในที่ประชุม
2. รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น ทำการค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมจากการศึกษาหาข้อมูลจัดทำโครงการ นอกจากนี้ค้นคว้าตำราทางวิชาการเพิ่มเติม
3. เก็บรวบรวมข้อมูล ทำการรวบรวมข้อมูลทางด้านต้นทุนในการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนชาวปกากะญอในศูนย์อพยพตามแนวชายแดนไทย-พม่า ปี พ.ศ. 2546 – 2548 จากทางองค์การ แล้วนำมาประมวลผล
4. วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล เมื่อได้ตัวเลขที่ต้องการจากการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วจะนำข้อมูลมาทำการประมวลผลในรูปแบบของตัวเลขและตัวอักษร รวมถึงสรุปผลการศึกษาในครั้งนี้
5. จัดทำและนำเสนอรายงาน จัดทำเป็นรูปเล่มและนำเสนอคณะกรรมการ

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตเนื้อหา
เนื้อหาในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย ต้นทุนในการจัดการศึกษาของนักเรียนชาวปกากะญอในศูนย์อพยพตามแนวชายแดนไทย-พม่า ปี พ.ศ. 2546 - 2548
2. ขอบเขตประชากร
ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ โรงเรียนที่อยู่ในศูนย์อพยพตามแนวชายแดนไทย-พม่า ที่ทางรัฐบาลจัดให้สำหรับผู้หนีภัยจากการสู้รบ โดยศูนย์อพยพตามแนวชายแดนไทย-พม่า ที่นำมาทำการศึกษา มีด้วยกัน 7 ศูนย์อพยพ มีจำนวนโรงเรียนรวมทั้งสิ้น 62 โรงเรียน
3. ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง
ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ กำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน 9 โรงเรียน โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบ การสุ่มแบบง่าย

วิธีการศึกษา

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานใน ส่วนงานของโครงการนี้ ทั้งสิ้น 5 คน คือ ผู้จัดการโครงการ เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาตำราเรียน เจ้าหน้าที่ฝ่ายฝึกอบรม เจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติงานภาคสนาม เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาศักยภาพ ซึ่งบุคคล เหล่านี้เป็นผู้ควบคุมดูแลโรงเรียนในศูนย์อพยพทุกโรงเรียน

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการเก็บรวบรวมตัวเลขจากเอกสาร ประกอบงบการเงินขององค์การ โฆอาร์ ริฟูจิ แคร่ ปี พ.ศ. 2546 – 2548 และศึกษาจากหนังสือ เอกสารสัมมนา ตำราทางวิชาการ เอกสารที่เกี่ยวข้อง และงานค้นคว้าอิสระที่เกี่ยวข้อง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ เอกสารประกอบรายงานทางการเงิน ของ องค์การ โฆอาร์ ริฟูจิ แคร่ เกี่ยวกับต้นทุนการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนชาวปกากะญอใน ศูนย์อพยพตามแนวชายแดนไทย-พม่า ปี พ.ศ. 2546 - 2548

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากการศึกษาเอกสารประกอบรายงานทางการเงินของ องค์การ โฆอาร์ ริฟูจิ แคร่ นำมาวิเคราะห์โดยใช้การพรรณนาข้อมูล เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนชาวปกากะญอ การจำแนกต้นทุนตามพฤติกรรมของต้นทุน นอกจากนี้ จะนำมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีร้อยละตามแนวดิ่ง ประกอบด้วย อัตราร้อยละ (Percentage) และการ เปรียบเทียบข้อมูล 3 ปี

นิยามศัพท์

การจัดการศึกษา หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม เพื่อให้บุคคล ผู้เรียนได้รับความรู้ ตลอดจนการจัดให้มีอุปกรณ์การเรียนการสอนเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานตาม วัตถุประสงค์ที่จัดตั้งขึ้น

นักเรียนชาวปกากะญอ หมายถึง ชนกลุ่มน้อยที่หนีภัยจากการสู้รบมาจากประเทศ พม่า และอาศัยอยู่ในศูนย์อพยพตามแนวชายแดนไทย-พม่า

ศูนย์อพยพตามแนวชายแดนไทย-พม่า หมายถึง สถานที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการพักพิงชั่วคราวสำหรับชนกลุ่มน้อยที่หนีภัยจากการสู้รบมาจากประเทศพม่า โดยตั้งอยู่ตามแนวชายแดน ไทย-พม่า ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดตาก จังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดราชบุรี